

הוצאות חינוך של משקי בית צעירים לפי חמישונים, 2009-1999

מאת

דניאל גוטליב ואלכסנדר פרומן

מסמך זה מציג נתונים אודות בעיית ההפרטה הזוחלת בתחום החינוך. הנתונים מבוססים על ממצאי סקר ההוצאות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנים 1999-2009. התפרצות המשבר הנוכחי אינה הפתעה: היא באה על רקע אי-שוויון ועוני גבוהים וקיטוב הולך ומחריף, המסכן את יציבותה של שכבת הביניים החשובה לקיום יציבות חברתית.¹

לוח 1: משקל ההוצאה הפרטית של משקי בית צעירים על חינוך – לפי חמישונים (שיעור מסך ההוצאה על צריכה; ראש משק בית עד גיל 35)

אחוז הוצאה על החינוך מסך הוצאות לתצרוכת												
	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	
עד 35%	7.7	7.5	6.8	6.6	6.4	6.3	5.9	5.9	#N/A	#N/A	5.7	סה"כ
עד 35%	7.5	8.1	7.1	6.0	5.3	6.3	5.3	4.8	#N/A	#N/A	5.0	1
עד 35%	8.3	7.0	6.3	6.1	5.9	5.3	5.3	6.1	#N/A	#N/A	5.2	2
עד 35%	8.4	8.3	7.6	7.9	7.1	6.7	5.6	6.7	#N/A	#N/A	6.5	3
עד 35%	7.9	8.1	7.7	7.3	7.8	7.2	7.1	7.5	#N/A	#N/A	6.4	4
עד 35%	5.7	5.7	5.1	5.8	6.3	6.1	6.3	5.0	#N/A	#N/A	5.2	5

הלוח והתרשים להלן מצביעים על כך שהנטל שנובע ממימון הוצאת החינוך של שני חמישונים התחתונים גדל מאוד בעשור האחרון – משקל ההוצאה לחינוך של החמישון הראשון גדל ב-51% ואילו של החמישון השני גדל ב-58%, כאשר ביתר החמישונים העלייה הייתה מתונה בהרבה – 10 עד 29%. הניתוח מראה שהמשפחות בשכבות הנמוכות לא היו מוכנות לוותר על הוצאה זו שכן ההוצאה על חינוך מהווה תשתית חיונית לפיתוח יכולת ההשתכרות של כל משפחה צעירה. צמצום ההוצאה הציבורית על חינוך על חשבון הסקטור הפרטי מהווה תהליך זוחל בסעיפי הוצאות רבים וביניהם: שירותי חינוך, מעון יום, פעוטון ומשפחות, גן ילדים פרטי, גן קדם חובה, גן חובה, בית ספר יסודי, חטיבת ביניים וכן בית ספר תיכון (עיוני ומקצועי, חקלאי), בית ספר אקסטרני ועל תיכוני, מוסד אקדמי, מוסדות חינוך אחרים ועוד.

¹ ר' דוחות העוני האחרונים ופרסום על הקיטוב של ד' גוטליב עם שותפים מאוניברסיטת גרנדה שבספרד "Polarization, Growth and Social Policy, The case of Israel".

תרשים 1: שיעור ההוצאה הפרטית על חינוך מסך ההוצאה על צריכה בקרב משקי בית לפי חמישוני הכנסות עד גיל 34

